

Leiðarvísir ÍSALP:

Nr. 11: STARDALSHNÚKUR

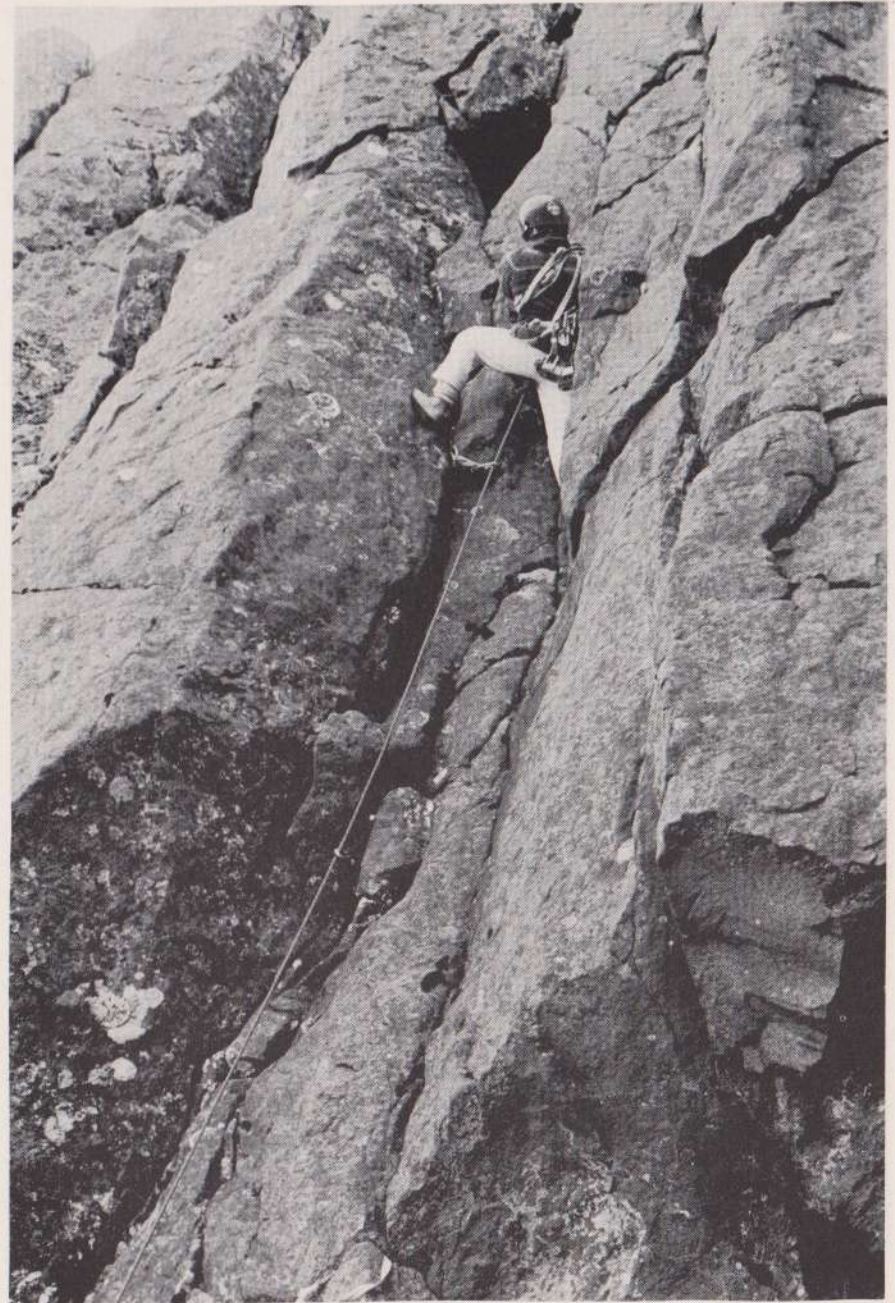
Stardalshnúkur er rétt suðvestan við Skálafell við Esju. Ekið er Vesturlandsveg, þar til beygt er í átt til Þingvalla, síðan er afleggjari á vinstri hönd, skömmu áður en vegurinn að Skálafelli birtist, upp að bænum Stardal. Þetta er einkavegur og umferð því háð velvilja jarðareigenda eða ábúenda, þess vegna er brýnt, að tekið sé tillit til þessa, og kurteisí sé ávallt með í förinni, svo og góð umgengni. Athugið að leggja bílum, þar sem þeir verða ekki fyrir neinum. Gengið er upp skriðurnar fyrir ofan bæinn og stefnan tekin á áberandi kletta í norðvestri. Þetta er stutt ganga, 10–15 mín. Hæð klettanna er svona um 40 m, þar sem þeir eru hæstir.

Bergið í hnúknum er allt öðru vísi en t. d. á Þingvöllum, meira er um lóðréttar sprungur og yfirborðið allt sléttara. Harkan í berginu er þó ekki mikil, og því eru fleygar mjög illa séðir, enda nánast óþarfi, því þarna er gósenland hnetu unnenda. Einnig er bergið tilvalið til notkunar á léttum klifurskóm, svo sem PA's, EB's o. s. frv.

Þeim leiðum, sem hér er lýst, er ætlað að gefa mönnum einhverja mynd af svæðinu. Rétt er að taka fram, að leið telst aðeins farin, ef hún hefur verið leidd og tryggingar settar í á leiðinni jafnhliða. Að klifra í línu festri að ofan (top rope) telst einungis í æfingarskygni og er vert, að menn geri sér grein

Nr. 1. Austasti hluti klettanna í Stardalshnúk.

Nr. 2. Klifur í Stúkunni, takið eftir hnetunum.

Nr. 3. Einbeitni.

tyrir því. Stigaklifur er óæskilegt margra hluta vegna, m. a. eru flestar leiðir þannig úr garði gerðar að hægt er að fara þær frítt, þ. e. a. s. án stiga. Vandinn er bara að finna leið, sem hentar getu einstaklinganna. Stigaklifur er þó iðkanlegt með góðri samvisku í eystri hluta Leikhússins svonefnda.

Sumsstaðar er bergið nokkuð gróið, og þykir ástæða til að hlífa honum, því ljótt er að sjá í sár eftir umrót í gróðrinum. Munið! Fleygið aldrei rusli á svæðinu; ef menn eru ekki burðugri en það, að geta ekki tölt með sitt rusl niður aftur, ættu þeir að snúa sér að einhverju öðru, t. d. að spila bridge. Öll þessi upptalning er einungis gerð til að staðurinn megi haldast eins óflekkaður og mögulegt er um ókomin ár. Að lokum hvetjum við alla sem hafa áhuga á klifri í klettum að kynna sér kafla eftir LITO TEJADA FLORES í bókinni „The games climbers play“ (Ken Wilson). Góða skemmtun!

Einar Steingrímsson, Torfi Hjaltason

1. Leikvöllurinn:

Gráða 5.2–5.6. Fyrst klifrað upp á lága syllu, síðan beint upp sléttan vegg, ca. 1,5 m breiðan. Eftir 5–6 m er farið til hægri yfir í næstu sprungu, upp hana beint af augum þar til hún skiptist í tvennt, veljið síðan hvora leiðina sem er. Athugið að hliðrunin (traversið) er erfið nema á réttum stað. Þetta var léttasta leiðin (5.2). Sú erfiðasta (5.6) er sennilega beint upp vegginn, upp á góða syllu og af henni beint upp (örlítið til vinstri).

2. Flagan:

Gráða 5.3. Byrjunin er V-laga horn og síðan er farið beint upp.

3. Nr. 6:

Gráða 5.6. Önnur heillega sprungan frá Flöggunni. Beint upp.

Nr. 4. Í hringnum er bongfleygur vitlaust rekinn í, gagnslaus. Örvarnar benda á hnetur. Fleygurinn fannst fastur þarna.

4. Stúkan:

Gráða 5.6. Þessi leið hefur þann kost (?), að hún er erfiðust neðst, en léttist ofar. Höldin eru yfirleitt góð.

5. Nr. 9:

Gráða 5.7. Byrjunin er undir smáþaki, sem farið er til vinstri við út á sléttan vegg, ekki mjög brattan. Síðan beint upp að næsta þaki (over-hang) og yfir það. Auðveldara er að fara til vinstri og framhjá þakinu. Veggurinn sjálfur er því léttari sem menn eru kloflengri.

Gráðukvarðar fyrir klettaklifur

Enski gráðustiginn

(E) Easy	Auðvelt: Brölt þar sem lína er ekki nauðsynleg í öllum tilfellum.
(MOD) Moderate	Sæmandi: Góðir klettur með stórum fót- og handfestum og góðum tryggingarstöðum.
(DIFF) Difficult	Erfitt: Brattari leiðir en þó enn góðar festur.
(VD) Very difficult	Þó nokkuð erfitt: Lengri kaflar, minni festur. Þarfnast reynslu.
(S) Severe	Mjög erfitt: Bratt klifur, þarfnast mikillar reynslu. Frekar litlar festur.
(VS) Very severe	Mjög erfitt: Erfitt klifur. Bratt og litlar festur, þarfnast mikillar þjálfunar og reynslu. Jafnvel hætta á grjóthruni.
(HVS) Hard very severe	Gríðarlega erfitt: Mjög langar og brattar leiðir og litlar festur. Sumstaðar lausar í sér.
(XS) Extremely severe	Erfiðasta gráða sem upp er gefin.

AÐRIR GRÁÐUKVARÐAR FYRIR KLETTA

Ameríski kvarðinn (Yosemite)

Ameríski gráðustiginn er skiptur í þrjú stig, gráðu 3. fyrir brölt án línu, gráðu 4. fyrir brölt þar sem línu þarf, og þann lengsta, gráðu 5. fyrir klifur af ýmsum erfiðleikum, en hún skiptist frá 5. I til 5.11. T. d. er 5.8 sama gráða og enska HVS.

Ástralski kvarðinn

Ástralski kvarðinn er frá 1. og upp í 22. gráður.

Franski gráðukvarðinn

er mjög líkur þeim enska, eða í orðum og byrjar í F. (Facile) og endar í ED (Extrêmement difficile).

Gráðutafla yfir nokkur lönd

Yosemite	Ástralía	England	Wales	Evrópa	Frakkland (Alpar)
—	1–3	(E)	2a.	I	(F) Facile
5.2	4–5	(MOD)	2b.	II	(PD) Peu difficile
5.3	6–7	(DIFF)	3a.	III	(AD) Assez difficile
5.4	8–9	(VD)	3b.	IV	(AD)/Difficile
5.5	10–11	(S)	4a.	IV+	(D) Difficile
5.6	12–13	(HS)	4b.	V	(D)/Trés difficile
5.7	14–15	(VS)	4c.	V+	(TD) Très difficile
5.8	16–17	(HVS)	5a.	VI	(TD)/Extrêmement difficile
5.9	18–19	(XS)	5b.	VI+	(ED) Extrêmement difficile
5.10	20–21	(XS)	5c.	VI+	(ED)
5.11	22	(XS)	6a.	VI+	(ED)

ANNARS KONAR GRÁÐUR:

Artificial climbing

Hið svokallaða „tekniska“ klifur, eða Aid climbing, er gráðað niður fjögur stig, frá A1 og upp í A4, en þannig er gráðuskiptingunni hagað:

- A1. Kaflar eru venjulega í kringum lóðrétt, og góðir klettur með völ á láréttum sprungum. Stundum þarf ekki að nota stiga.
- A2. Klifur er venjulega slútandi klifur og leiðir ekki beinar og fleygar oftast nokkuð litlir og illa staðsettir, í lélegum sprungum eða „vösum“.
- A3. Klifur er í lélegum klettum, lélegum fleygafestum og miklu slúti.
- A4. Gráðan er notuð yfirleitt til að undirstrika mesta slútið og klifur á „micro“fleygum og því um líku

Ef stafurinn „e“ er notaður (dæmi: A3e.) þýðir það að einn eða fleiri þensluboltar (Expansion bolt) hafa verið notaðir.

Snævarr Guðmundsson

(fengið úr: Rock face e. Ron James,
Big wall climbing e. Doug Scott,
The mountains e. John Cleare
og Encyclopedia of Mountaineering e. Walt Unsworth.)